Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

RYSENSTEENSGADES SKOLE

SKOLEN FOR SVAGTHØRENDE BØRN
TALEKLASSER

Meddelelser for 1966-67

samt skema over årsafslutning

Til at overvære undervisningen tirsdag den 20. og onsdag den 21. juni og årsprøven onsdag den 14. og fredag den 16. juni indbydes forældre og værger samt iøvrigt enhver, der har interesse for skolen.

Ørelæge Carl Mailand

Den 10. februar døde ørelæge Carl Mailand 89 år gammel.

Dr. Mailand var stifter af Skolen for svagthørende børn, idet han i 1916 tog initiativet til gennemførelse af speciel undervisning for hørehæmmede skolebørn, som blev en realitet med oprettelsen af 3 klasser for tunghøre børn i København den 1. september 1916. I ti år virkede dr. Mailand som ørelæge ved skolen, og sit honorar for dette arbejde anvendte han til et legat til fordel for skolens elever.

Også efter sin afsked med skolen fulgte dr. Mailand med største interesse det arbejde, der blev gjort for hørehæmmede skolebørn såvel i København som det øvrige land, og glædede sig over ethvert fremskridt.

Dr. Mailands navn vil blive husket og hans minde bevaret på den skole, som skylder ham sin tilblivelse.

H. Chr. Rudolph.

Lærerpersonale

Skoleinspektør: *H. Chr. Rudolph.*

Vice-skoleinspektør: *Find Henriksen.*

Overlærere: Fru *Thora Bliddal,* frk. *Ellen Cederberg, Harry Hammelboe,* frk. *Agnes Hansen, H. Kirchheiner,* fru *Anna Marie Koch,* fru *Nina Lisse* (lærerrådets formand), fru *Lizzie Mitchell, Poul Nørlit* (lærerrådets næstformand), *H. F. Skovgaard,* fru *Ruth Svendsen.*

Lærere: Fru *Susanne Brincker,* fru *Alice Frøkjær, Aage Hermansen, Tage Modal, Arne Nyholm, Frede Holst Olesen, Kurt Pedersen,* fru *Tove Staugaard,* fru *Edith Thorsen.*

Fru *Lis Bald, John Garst, Finn Bryde Jensen* og *Poul Rasmussen* har vakante skemaer.

Husholdningslærerinde: fru *Karen Bronée.*

Skolesekretær: fru *Kirsten Andersen.*

Skolebetjent: *Karsten Schunck.*

Assistent ved skolebespisningen: fru *Nora Nielsen*

Sundhedsplejen

Skolelæge: dr. *Irene Olesen.*

Ørelæge: overlæge dr. med. *G. Everberg.*

Tandbehandlingen foregår på Ny Carlsberg Vejens skole, Ny Carlsberg Vej 35. Indgang Slesvigsgade 4.

Skolesundhedsplejerske: fru *Karen Christensen.*

Praktiske oplysninger

Skolens kontor er åbent hver skoledag kl. 12–13 og desuden onsdag kl. 17^{30}–18^{30}. Telefon 12 65 35.

Ørelægen, overlæge, dr. med. G. Everberg, træffes onsdag kl. 12^{30}–13^{30} og lørdag kl. 11^{30}–12^{30}.

Skolelægen, dr. Irene Olesen, træffes tirsdag kl. 10–11.

Skolesundhedsplejersken, fru Karen Christensen, træffes daglig kl. 8^{30}–9. Telefon 12 12 78.

Tandbehandlingen foregår på Ny Carlsberg Vejens skole, Ny Carlsberg Vej 35, indgang Slesvigsgade 4.

Forsømmelser, der ikke skyldes sygdom, kan kun finde sted efter *forud* indhentet tilladelse hos klasselæreren eller skoleinspektøren.

Udebliver et barn på grund af sygdom, skal dette så vidt muligt *samme* dag meddeles skolen, enten skriftligt, telefonisk eller ved en voksens henvendelse.

Hvis sygdommen strækker sig over mere end 3 dage, skal, hvis skolen forlanger det, en tilsendt blanket påtegnes af lægen og forevises på skolen. Denne forevisning kan kræves gentaget *én gang om ugen,* med mindre barnet er indlagt på hospital, eller lægen har givet anden påtegning.

Hvis et barn mere end én gang inden for en måned forsømmer på grund af sygdom, kan skolen straks kræve sygemelding med lægepåtegning.

Fritagelse for gymnastik og gymnastikbad (obligatorisk fra 4. kl.) kan i reglen kun ske på grundlag af en lægeudtalelse.

Budtjeneste. Børn, der er fyldt 13 år, må anvendes til egentlig budtjeneste af erhvervsmæssig karakter i indtil 2 timer daglig efter skoletid, dog ikke efter kl. 18.

Udskrivning. Et barn kan udskrives til sommerferien, hvis det fylder 14 år senest den 11. august. Det samme er tilfældet, hvis barnet fylder 14 år senest den 31. januar året efter og har gået 7 år i skole.

Cykling til og fra skole må ikke finde sted.

Erhvervs- og vejledningskontoret for tunghøre, Tordenskjoldsgade 11, er åbent daglig kl. 9–13, tirsdag tillige kl. 17–18. Telefon PAlæ 8693.

Konfirmationsforberedelsen skal, for at det kan gå mindst ud over undervisningen, normalt finde sted i 7. klasse.

Konfirmandrejser må ifølge skoledirektionens bestemmelse kun finde sted i forbindelse med påske- eller efterårsferien.

Skolens bøger. På grund af de meget høje priser på papir er det absolut nødvendigt, at børnene er omhyggelige med deres bøger, og vi beder venligst forældrene være børnene behjælpelige med at holde dem i god stand.

Erstatning for bortkomne ure, smykker etc. Skolevæsenet yder ikke erstatning for ure, smykker o. lign., hvorfor det frarådes hjemmene at lade eleverne medbringe sådanne genstande på skolen. Sker det alligevel, er det på hjemmenes eget ansvar, og erstatningskrav vil ikke kunne gøres gældende. Samtidig gøres opmærksom på, at der heller ikke ydes erstatning for huer, vanter, tørklæder og lignende mindre beklædningsgenstande; disse må af eleverne medtages i klassen.

Smitsomme sygdomme. Uddrag af regler for skolernes forhold i tilfælde af smitsomme sygdomme (undervisningsministeriets bekendtgørelse af 27. maj 1950).

En elev eller lærer må ikke modtages i skolen:

1. før 10 dage efter sygdommens begyndelse (ikke efter udslettets fremkomst) ved *mæslinger,*
2. før 4 uger efter hoste*anfaldenes* begyndelse ved *kighoste,*
3. før det akutte stadium er overstået ved *røde hunde, skoldkopper, rosen, influenza, fåresyge* og *halsbetændelse,*
4. før der foreligger smittefrihedsattest fra læge ved *tyfus, paratyfus, paradysenteri, difteri, skarlagensfeber, smitsom hjernerygmarvsbetændelse* (epidemisk *meningitis)* samt *børnelammelse.* – For de under 4. nævnte sygdomme kræves også smittefrihedsattest efter sygdommens optræden i elevens eller lærerens hjem.

Høreapparaterne

er et lån fra Statens Hørecentral og må behandles omhyggeligt og holdes i god stand. *De kropsbårne apparater bør bæres i en pose, som skal sidde fast midt på brystet,* hverken for højt oppe eller for langt nede. *Lad Barnet få apparatet på hjemmefra om morgenen; forsøg at få barnet til at bruge det så meget som muligt, så får det først det rette udbytte og den rette glæde af det. Har De problemer i anledning af høreapparatet, husk da, at De altid er velkommen til at drøfte dem med skolen.*

Det er klogt at købe batterier til en måned ad gangen; de kan sagtens holde sig, når de blot opbevares tørt og køligt. Batterierne må tages ud om natten, og når apparatet ikke bruges i længere tid. Barnet må altid have et batteri hos sig som reserve. Akkumulatorcellerne, som benyttes i ørehængerne, skal oplades i *mindst* 12 timer og må kun bruges i *højst* 6 timer.

Når ledningen skal skilles fra apparat eller telefon, må det ske uden at trække i den, men ved at tage om stikkene. Da det meget ofte er ledningen, det er galt med, når apparatet svigter, anbefales det altid at have en ekstra ledning liggende.

Det er vigtigt, at kanalen i ørefangeren holdes ren for ørevoks. Den kan renses med en piberenser eller, hvis den er meget snæver, med en lille fjer. Under rensningen må den skilles fra telefonen, ellers kan man let komme til at beskadige denne. Det samme gælder, når man af og til vasker det udvendige af ørefangeren med lidt vat og lunkent sæbevand.

Er der noget ivejen med apparatet, henvend Dem da til skolen, før De sender det til reparation.

Statens Hørecentral, Dronningens Tværgade 7, indkalder mindst én gang årligt børnene til kontrol af høreevnen, udbyttet af høreapparatet m. m. Også på andre måder vises der os en enestående service, og skolen har god grund til på det hjerteligste at takke Hørecentralen og lederen af skoleundersøgelserne, overlæge Kirsten Gamst-Pedersen samt centralens chef, overlæge dr. med H. W. Ewertsen.

Skoleefterretninger

I *Skolen for svagthørende børn* optages børn, som på grund af nedsat hørelse ikke kan følge undervisningen i normalskolen med tilstrækkeligt udbytte. Foruden undervisning i de almindelige skolefag med den nødvendige hensyntagen til hørenedsættelsen og dennes indvirkning især på det sproglige område, får børnene undervisning i mundaflæsning, og de, der har behov derfor, tillige høretræning og taleundervisning. Ved mundaflæsning opøves eleverne i at opfatte, hvad der siges, ved at se på den talendes mundbevægelser, og de supplerer deres manglende hørelse med denne færdighed. Høretræning er opøvelse i bedre at forstå tale gennem øret. Mange af børnene har svært ved at høre forskellige af sproglydene korrekt, mange forveksles, fordi de lyder ens for den tunghøre. Dette kan der rådes nogen bod på gennem høretræningen. Hørelsen i sig selv bliver ikke bedre, barnet lærer blot at bruge den bedre. Taleundervisningen har til formål at forbedre elevens udtale, der ofte er mangelfuld som følge af den nedsatte høreevne. Den foregår væsentlig på små hold med 3 elever hver anden dag en halv time før den egentlige undervisnings begyndelse.

Overlæge, dr. med. *G. Everberg* er to gange om ugen på skolen for at undersøge børnenes ører og foreskrive den tiltrængte behandling. En del af børnene behandles udelukkende af ørelægen, medens andre får behandling hver dag på skolen forud for undervisningen. Denne behandling består i det væsentligste i øreudskylning. Børnenes høreevne prøves hveranden måned af klasselærerne med hviske- og talestemme og med toneaudiometri, når overlægen skønner det nødvendigt.

Ved erhvervsvejledningen har skolen et nært samarbejde med Erhvervs- og vejledningskontoret for tunghøre.

Elever, der på grund af alder udskrives af skolen, kan søge »Ørelæge Carl Mailands Legat«, hvoraf der ydes hjælp i læretiden. Ansøgningen indsendes til skolens inspektør. Legatet uddeles for ét år ad gangen med 120 kr. årligt.

I *taleklasse* optages talelidende børn, som ikke kan klare normalskolens milieu og undervisningsform. Optagelse finder sted efter taleundersøgelse, en psykologisk og i en del tilfælde en psykiatrisk undersøgelse. Foruden taleundervisning får børnene almindelig skoleundervisning, og man bestræber sig særlig på samtidig at opbygge og udvide barnets ordforråd og forestillingsområde. I yngste klasse anvendes halvdelen af det ugentlige timetal til rationel udtale- og sprogkorrektion, i de øvrige klasser en halv time daglig før den egentlige undervisnings begyndelse; men naturligvis arbejdes der i alle undervisningstimer med udtalen og sproget.

Børnene har adgang til undersøgelse på skolen, hos overlæge, dr. med. *G. Everberg* og eventuel behandling før skoletid.

Ved udskrivning fra taleklasse foretages ny undersøgelse, såvel taleprøve som psykologiske og pædagogiske prøver, af hensyn til barnets fremtidige skolemæssige placering.

Pr. 31. december 1966 havde skolen 14 klasser for svagthørende børn med 149 elever og 5 taleklasser med 53 elever, i alt 19 klasser med 202 elever.

Den 29. marts havde skolekomedien premiere. 7.au havde under ledelse af fru Svendsen indstuderet »Store Klaus og Lille Klaus«, en komedie frit efter H. C. Andersen. Forestillingen blev en succes og en fornøjelig aften for den mere end fyldte sal. Andenopførelsen den 31. marts fik et lige så vellykket forløb. Tak til børnene og til alle voksne, som sled for det smukke resultat, og ikke mindst tak til forældre og andre, som så trofast var mødt frem.

Den 14. april var skolens forældre indbudt til møde på skolen. Medlem af skolenævnet kontorchef Lauge R. Kallestrup, MB, og skolens inspektør talte om specialundervisningen i København med særlig vægt på undervisningen af tale- og hørehæmmede børn. Derefter var der en meget livlig og udbytterig diskussion. Desværre var mødet kun ringe besøgt; det meget dårlige vejr har nok været stærkt medvirkende hertil.

Den 18. maj var hele skolen i Zoologisk Have, og den 16. juni var vi på »skovtur«, de yngste klasser som sædvanlig i Dyrehaven, mens de ældste i år havde valgt Møns Klint. Der startedes fra Hovedbanegården med tog til Vordingborg, og herfra kørtes i busser til klinten. Hjemturen gik over Bogø, med færge til Stubbekøbing og over Storstrømsbroen tilbage til Vordingborg. En dejlig og godt tilrettelagt tur.

Ved årsafslutningen tog vi afsked med 9. klasse og 3. taleklasserne samt enkelte børn fra andre klasser. På grund af forberedelserne til jubilæet den 1. september var det desværre ikke muligt at byde på sang- eller musikunderholdning, som vi plejer.

Den 17. august afholdtes erhvervsvejledningsmøde for forældrene til børn i 8. og 9. klasserne. Tunghørekonsulent, socialrådgiver frk. Inger Tuxen talte om hørehæmmede børns erhvervsmuligheder og om erhvervspraktik.

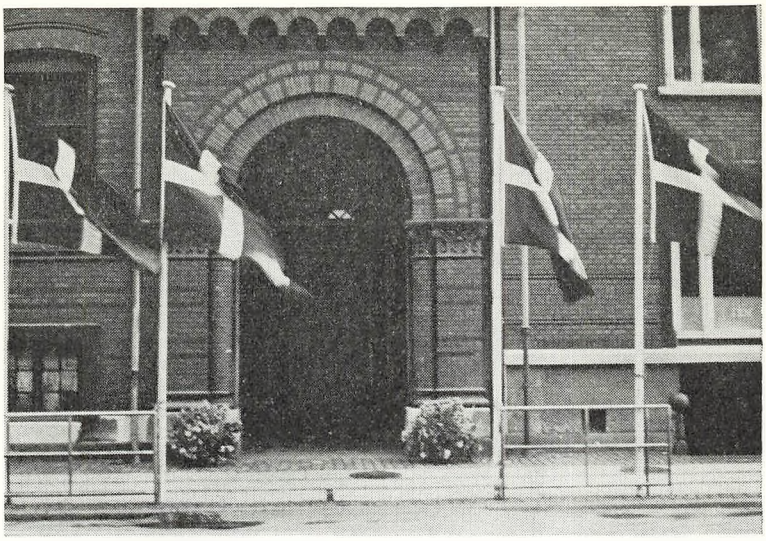

Fra 19.–26. august var 7A på lejrskole og tilbragte 8 lærerige og fornøjelige dage på »Nørrevang« ved Rørvig sammen med hr. Skovgaard og hr. Modal.

Den 1. september fejrede Skolen for svagthørende børn 50 års jubilæum. Ved forældremødet den 8/11 blev der fortalt om festligheden i den anledning og Poul Nørlits kantate til dagen genopført. For at alle forældre kan få et indtryk af dagen, vil man andetsteds i årsberetningen kunne læse omtalen i de københavnske lærerforeningers medlemsblad. Her skal blot nævnes, at mere end 100 gæster, alle med tilknytning til skolen, havde efterkommet indbydelsen, og at skolen modtog et væld af hilsener i form af telegrammer, breve, blomster og gaver.

Den 12. september tog 9. klasse på lejrskole i Sydslesvig med frk. Cederberg og hr. Henriksen. Tydal, Eggebæk ved Trene, ca. 25 km fra grænsen, var udgangspunktet for kortere og længere ture. Med bus besøgtes marsken og vadehavet, Husum, Slesvig og Rendsburg samt Kielerkanalen. Den 19. september vendte man hjem efter 8 fornøjelige, udbytte- og begivenhedsrige dage.

Møde med forældre til børn i 5. klasserne afholdtes den 29. september. Inspektøren gjorde rede for skolestrukturen, for delingen efter 5. klasse, de vejledende standpunktsprøver, bestemmelserne for oprettelse af udelt 6. og 7. klasse m.m.

Den 30/9 solgte vore børn mærker til fordel for Døvefonden og nåede det smukke resultat 2310,85 kr.

Nordens dag den 6. oktober og FN-dagen den 24. oktober fejredes af hver klasse for sig efter en kort tale af inspektøren ved den fælles morgensang.

Som led i forældreugen var der møde i gymnastiksalen den 8. november. Inspektøren fortalte om forløbet af 50 års jubilæet den 1. september og Poul Nørlits kantate genopførtes. Komponisten, der også har skrevet teksten, var som ved førsteopførelsen både dirigent og pianist. Den fyldte sal lyttede dybt interesseret og hilste

fremførelsen med varmt bifald. Derefter gik forældrene til deres børns klasse, hvor klasselæreren var til stede, og kaffebordene stod dækket.

Den 26. november var der skolebal. 8.au og mange lærere havde været i arbejde og skabt en smuk og meget festlig ramme. Skolens 7., 8. og 9. klasser tilbragte sammen med udgåede kammerater en fornøjelig aften.

Traditionen tro opførtes også i år Finn Viderøs smukke krybbespil af børn fra flere klasser.

Salget af Julehjertet til fordel for Børnenes kontor indbragte kr. 970,79 – et meget smukt resultat.

7. klassernes forældre samledes til møde den 11. januar. Her gav inspektøren oplysning om de forskellige klasser på 8. trin, om kravene til eleverne og mulighederne efter endt skolegang.

Eleverne i 9. klasse har været i erhvervspraktik to gange en uge.

Landsforeningen for bedre Hørelse gav i anledning af 50 års jubilæet tilsagn om et årligt beløb på 50 kr. at anvende til flidspræmie.

Fra Ny Carlsbergfondet har skolen efter ansøgning modtaget en kunstgave på 3 malerier og 9 indrammede grafiske billeder, alle af kendte kunstnere. De smykker nu gangen på 1. sal.

65 børn fra 1. til 4. klasse, fordelt på 6 hold, har i tiden fra sidst i oktober til påskeferien deltaget i frivillig musikundervisning hos hr. Poul Rasmussen. Der var 1 blokfløjtehold for 3. klasser, 2 hold i sammenspil på Orff-instrumenter m. v. for 3.–4. klasser, og 3 hold fra 1. og 2. klasser har moret sig i »musikalsk legestue«. Ideen med undervisningen har været at give børnene en musikalsk oplevelse og fornemmelse samt at udvikle deres sans for sprogets rytme og melodi.

Den 2. december 1966 startedes på skolen en skakklub for børnene fra 5. klasse og opefter på initiativ af hr. Garst, hvis indgående kendskab til spillets mange faser børnene har nydt godt af. Tanken om, at skolens elever kunne samles uden for skoletiden under mere tvangfri former, fængede videre, således at skakklubben i januar 1967 udvidedes med en afdeling for forskellige aktiviteter som bordtennis, billard o. a. Fritidsklubben, som den nu kaldes, drives under tilsyn af hr. Garst, hr. Henriksen, hr. Bryde Jensen, hr. Nyholm og hr. Pedersen.

Beretning fra Skolenævnet

I foråret 1966 foretoges valg af det skolenævn, som skal fungere i den kommende 4 års periode. Valgt blev:

Stud. polit. *Ole S. D. Hansen,* Koglen 8 D, Albertslund.

Kontorchef *Lauge R. Kallestrup,* MB, Serridslevvej 6, Ø, (formand).

Assistent fru *Lis Rasmussen,* Styrmandsvej 6 A, Brøndby strand.

Ekspeditionssekretær, cand. jur. *Karl V. Skjødt,* Åvendingen 33, Brønshøj, (næstformand).

Sporvejsfunktionær *Henning S. M. Starke,* Utterslevvej 17 E², NV.

Det nye skolenævn har i tiden indtil 31. marts 1967 afholdt 5 møder, hvor man især har drøftet mulighederne for at få forbedret de relativt dårlige lokaleforhold på skolen. Man har fulgt det tidligere skolenævns henvendelser til myndighederne op ved en skriftlig anmodning om snarest at få gennemført en lyddæmpning af alle klasseværelser. Når en sådan er gennemført, vil skolenævnet foranledige, at der påny optages forhandlinger med skolemyndighederne om den tiltrængte udvidelse af antallet af lokaler på skolen gennem en ombygning.

Den 1. september 1966 afholdtes skolens 50 års jubilæum med deltagelse af bl. a. repræsentanter for de mange institutioner og myndigheder, som skolen har berøring med. Der blev herved lejlighed til at orientere offentligheden om skolens betydning og den samfundsmæssige indsats, der kan gøres og bliver gjort af skolens pædagoger inden for de givne rammer.

I forbindelse med jubilæet havde skolenævnet den store glæde at kunne give skolen et vægrelief til forbedring af skolens i øvrigt ret spartanske udsmykning. Skolenævnet føler anledning til at takke såvel skolens ledelse som lærerstab for det store arbejde, der har ligget forud for jubilæets afholdelse, og som har været en forudsætning for, at jubilæet fik så festlig og stilfuld en ramme.

Det traditionelle forældremøde blev afholdt den 8. november. De 155 forældre, der var mødt op og mere end fyldte skolens gymnastiksal, påhørte med stor interesse inspektør Rudolphs redegørelse for skolens oprettelse og dens udvikling. Derefter opførtes Poul Nørlits smukke kantate fra jubilæumsdagen. Til sidst samledes forældrene i klasseværelserne, hvor man som ved tidligere forældremøder over en kop kaffe havde anledning til samtaler med klasselærerne.

På skolenævnets vegne.

Lauge R. Kallestrup,
formand.

K. Skjødt,
næstformand og sekretær.

Skolens ordensbestemmelser

Ved samlingen før skoletiden

1. Før undervisningstidens begyndelse samles børnene på legepladsen. Der må ikke leges, råbes eller støjes. Børnene må ikke samles uden for skolebygningen eller på gadehjørner.
2. De må ikke uden tilladelse gå op i skolebygningen før undervisningstidens begyndelse.
3. De skal møde rene og sømmeligt påklædte og må kun medbringe, hvad de skal bruge på skolen. Brug af tyggegummi er forbudt på skolens grund.

I skoletiden

1. Børnene skal anbringe deres overtøj på knagerækken ved klassen.
2. Forsætlig beskadigelse af skolens eller kammeraters ejendele påtales. Eventuel erstatning sker efter skolens skøn. Uforsætlig beskadigelse skal straks anmeldes af vedkommende selv til skolens inspektør eller en af skolens lærere.
3. De af skolen udleverede bøger betragtes som lån, for hvilke hjemmene er ansvarlige. Børnene skal altid have bind om bøgerne.
4. Børn må ikke alene hente eller bringe undervisningsmateriale.
5. Kun med lærerens tilladelse må et barn åbne eller lukke vinduer.
6. Det er forbudt at henkaste papir-, mad- og frugtrester o. a. på gulve og trapper eller i gården.
7. Al slags handel mellem eleverne indbyrdes er forbudt.
8. Henvendelse angående glemte sager sker til viceinspektøren.
9. Børnene må ikke benytte skolens håndklæder ved badning.

I frikvarteret

1. Ved timens ophør ledsager læreren klassen til stueetagen. Piger, der skal til toiletterne, træder fra på 1. sal eller i stuen.
2. Ved skoletidens ophør ledsager læreren klassen til den yderste port, hvorefter børnene går stille og roligt hjem.
3. Al leg på skolens toiletter er forbudt. Der må kun være ét barn ad gangen i klosetrummet.
4. Intet barn må uden tilladelse opholde sig i klassen eller på gange og trapper. Ejheller må noget barn opholde sig ved vinduerne.

5. Hvert barn tager sit madpapir o. l. med ned i papirkassen. Dog kan det også samles i mælkekurven og bæres ned i denne.
6. Intet barn må uden en lærers tilladelse forlade skolen eller legepladsen.
7. Børnene må afholde sig fra slagsmål og voldsom eller farlig leg.
8. Børnene må ikke opholde sig i cykelrummet eller i baggården, ejheller i portrummet ud til gaden. I vintertiden må der ikke laves glidebaner, og der må ikke slås med sne.
9. Når det ringer op, ophører al leg straks, og børnene går stille og roligt op efter opstilling.

Ordensdukse

Klasselæreren vælger skiftevis mellem klassens elever to ordensdukse. Ordensdukse må ikke blive oppe i frikvartererne.

Disse ordensregler gennemgås hvert år umiddelbart efter sommerferien og juleferien med eleverne. Skolen beder om forældrenes støtte til at opnå ordensbestemmelsernes hensigt: en ren og pæn skole, hvor der er ro, orden og tryghed.

Skolen for Svagthørende 50 års jubilæum

Den 1. september 1966 var flagene hejst ud for indgangen til Rysensteensgade nr. 3, den bygning som rummer den jubilerende institution »Skolen for Svagthørende«. To mægtige blomsterbuketter flankerede de indtrædende, og lige for, hvor porten ud til skolegården plejer at være, sås en vældig tegning med masser af farvestrålende børn mellem høje, røde huse.

Ved at følge trappen til venstre og den blomster- og barnetegningssmykkede gang nåede man den pyntede gymnastiksal, hvis endevæg dannedes af et gråt bagtæppe med tre transparente barnefigurer i overnaturlig størrelse med lys bagved: en sjippende pige i blåt og rødt og to handboldspillende drenge i grønt. Hvor man ellers så hen, mødtes øjet af blomster i alle mulige stærke farver kranset af frodige, saftiggrønne blade.

Klokken 10 var hele salen myldrende fuld af gæster, og skoleinspektør H. Chr. Rudolph bød dem velkommen til denne specialskole, som med sine to hundrede elever rummer børn fra tredive kommuner. Inspektøren sendte en venlig tanke til ørelæge Carl Mailand, der i 1915 som skolelæge på Rådmandsgade skole gennemførte sin undersøgelse af 843 elever og påviste behovet for oprettelse af klasser for børn med nedsat hørelse. Resultatet af undersøgelsen og sine tanker om undervisningen af tunghøre børn fremlagde han i marts 1916 ved et møde på Rådhuset i Foreningen for Experimentel Fonetik. Københavns skoledirektion var interesseret, og den 1. september samme år startedes de første tre klasser for børn med nedsat hørelse på Værneskolen, Maria Kirkeplads. 1927 flyttedes tunghøreklasserne til egen bygning i Rosenvænget. 1931 ordnedes klasserne som selvstændig skole, der i 1932 flyttedes til Skolen i Rysensteensgade, hvor den siden har haft til huse. De dybt tunghøre børn er nu elever på Randersgades skole, og Rysensteensgades skole hedder »Skolen for Svagthørende Børn«.

Dr. Mailand var ikke med til festen på grund af sin høje alder. Han er nu 89 år. Men inspektøren ville besøge ham og fortælle ham om festen.

Viceskoledirektør Otto V. Nielsen overbragte en lykønskning fra magistratens 1. afdeling, ledsaget af beklagelse fra både borgmester og rådmand, som var forhindret i at være til stede, og skoledirektøren var desværre også tjenstlig forhindret. Vicedirektøren betonede, at Københavns kommune beredvilligt prøvede at løse den opgave, som dr. Mailand havde stillet, hvilket var blevet til gavn for hundreder af børn. På dette felt arbejder speciel pædagogik hånd i hånd med lægelig behandling, og samarbejde mellem specialinstitutioner i hele landet har gjort det til en eksperimentel arbejdsplads, hvis resultater har medført ny teknik. Med opfindelsen af penicillin som helbredende middel afskaffedes de kroniske ørebetændelser, som alle hidtidige elever havde lidt af. Men med andre diagnoseformer, udført med elektrisk apparatur, dukkede andet klientel op. Og transistorteknikken skabte nye former for hjælp. På visse områder hjælper imidlertid hverken teleslyng eller transistor, men indføling og medleven. Vicedirektøren sluttede med at takke

de mennesker, som evner at forbinde senere tiders teknik med gamle tiders humane indstilling.

Skolenævnets formand, Lauge Kallestrup, takkede de bevilgende myndigheder for tildeling af ca. 7000 kr. pr. år pr. barn og skolen for stadigt stigende godt samarbejde mellem forældre og lærere og udtalte som jubilæumsønske, at dette samarbejde måtte blive manifesteret på skemaet.

Forældrenes gave, gengivelse af et relief, forestillende »Sct. Mikael dræber dragen«, var ophængt på gangen i stuen.

Lærerrådets formand, Nina Lisse, ønskede til lykke på lærernes vegne og sammenlignede skolen med et levende væsen i med- og modvind, som lever i snævre rammer. Skolen består af børn, forældre og lærere. Børnene er kernen, om hvem det hele drejer sig. De er almindelige, sunde, søde og mindre søde, blot hæmmede af dårlig hørelse, hvad der gør dem *lidt* anderledes end andre. De undervises efter normal læseplan, men kontakten mellem lærer og elev øges ved det lave elevtal i klassen og bevares gennem hele skoletiden. Arbejdet resulterer i bedste fald i, at børnene arbejder sig ud over deres handicap, eller i hvert fald i, at de accepterer at leve med deres handicap.

Lærernes gave, gengivelse af et relief, forestillende »Afrodites fødsel«, var ophængt på gangen på 1. sal.

Inspektør Rudolph sagde til sidst, at tunghøre børn hverken er dovne, dumme eller uopmærksomme, men de hører kun brudstykker af, hvad der siges, og derfor må de bruge så megen energi på med fantasi og kombinationsevne at få udfyldt hullerne, at der ingen kraft bliver tilovers til at bearbejde indholdet med. De har derfor et fattigt sprog til at udtrykke sig i og til at tænke med. Men de kan dog lære meget, og inspektøren udtalte som sit jubilæumsønske, at skolen må få tildelt en realafdeling, hvor eleverne kan tage eksamen på en lempeligere, men ikke billigere måde end andetsteds, hvorefter han motiverede et leve for skolen.

Denne fest løftedes op i et sublimt plan ved opførelse af en kantate med tekst og musik af skolens sanglærer Poul Nørlit, udsat for klaver og slagtøj af samme mand, som selv på én gang var pianist og dirigent.

Kantaten var opdelt i flere afdelinger og slyngede sig med sine ejendommelige rytmer og klange ind imellem de forskellige taler, gav dem baggrund og en undertone af mørk stemning fra dette særlige miljø med i sproglig henseende mangelfuldt udformede længsler i sindet efter at være som andre, fremhævet af dybe dissonanser på klaveret, vibreren af cellostrenge og hårde, langsomme slag på stortrommen, medens xylofonens høje, på én gang spinkle og gennemtrængende lyde varslede lysglimt ind i sårbare sjæle.

Samtidig føjede musikken sig nøje efter teksten, der skiftevis blev sunget af kor, bestående af elever fra 9. klasse, og reciteret af en del af skolens lærere, som enkeltvis stod frem og lånte deres stemmer til rollen, hvorpå de igen forsvandt i mængden.

Først skildrede teksten et tidsbillede fra 1916 med genlyd af kamptummel fra fronterne, børsspekulanters boltren sig i pengerigelighed og uddeling af rationeringskort. Så fulgte det »dobbelttydige« vers:

Men midt i alt det triste, dunkle,
kan lyset undertiden funkle.
På baggrund af en mørkets verden
opleves håbets flamme, kærten.
Først kun et skær, man lige aner,
indtil det vokser i rummets baner.
Lad lyset fordrive mørkets magter,
her skildret i musikkens takter.

Dernæst fortælles om fortidens høreprøver, om frikvarter og forårsvals i Rysensteensgade og om lyds og tekniks anvendelse i kampen mod tunghørhed:

Teknikken altid forny sig vil.
Anode, katode og gitter
fra elektronrøret ændredes til
collector, basis, emitter.

Høreapparater, I har en magt
via batterier og celler.
I får de lydbølger videre bragt
med et tilskud af decibeller.

Til sidst symboliseres skolen ved et voksent træ, og kantaten slutter:

Lad også de kommende generationer
lytte til suset i hvælvede kroner.

Medlemmer af de os nærmest efterfølgende generationer mødte op dagen efter og fejrede deres skoles jubilæum. Og i den lange vinkelbøjede gang på 2. sal nedtoges den lange række af 200 dannebrogsflag, som blev uddelt til glade børn.

(Fra »Københavns Kommuneskole«,
medlemsblad for Københavns Lærerforening).

Årsafslutningen 1967

Mundtlig årsprøve

ONSDAG DEN 14. JUNI

				Lærer	Censor
8 au svh	(nr. 11)	kl. 8^{30}	orientering	fru *Ruth Svendsen*	hr. *Arne Nyholm*
8 av svh	(nhv)	kl. 8^{30}	dansk	frk. *Agnes Hansen*	hr. *Hans Skovgaard*

FREDAG DEN 16. JUNI

8 au svh	(nr. 11)	kl. 8^{30}	dansk	fru *Ruth Svendsen*	frk. *Ellen Cederberg*
8 av svh	(nr. 7)	kl. 8^{30}	orientering	hr. *Tage Modal*	frk. *Agnes Hansen*

Besøgsdage

TIRSDAG DEN 20. JUNI

Taleundervisning kl. 8^{30}–9.
(De børn, der skal møde, får besked).

Taleklasser				Lærer	Gæstelærer
1 u	(nr. 8)	kl. 9– 9^{50}	dansk	fru *Lizzie Mitchell*	
		kl. 10–10^{50}	regning	fru *Lizzie Mitchell*	
1 v	(nr. 4)	kl. 9– 9^{50}	regning	hr. *Helge Kirchheiner*	
		kl. 10–10^{50}	dansk	hr. *Helge Kirchheiner*	
2 u	(nr. 10)	kl. 9– 9^{50}	dansk	hr. *Poul Nørlit*	
		kl. 10–10^{50}	regning	hr. *Poul Nørlit*	
2 v	(nr. 12)	kl. 9– 9^{50}	regning	fru *Thora Bliddal*	
		kl. 10–10^{50}	dansk	fru *Thora Bliddal*	
Svagthørende klasser					
1 u	(nr. 3)	kl. 9– 9^{50}	dansk	fru *Edith Thorsen*	
		kl. 10–10^{50}	regning	fru *Edith Thorsen*	
2 u	(nr. 14)	kl. 9– 9^{50}	dansk	hr. *Poul Rasmussen*	
		kl. 10–10^{50}	regning	hr. *Poul Rasmussen*	
2 v	(nr. 2)	kl. 9– 9^{50}	regning	fru *Susanne Brincker*	
		kl. 10–10^{50}	dansk	fru *Susanne Brincker*	
3 u	(nr. 17)	kl. 9– 9^{50}	dansk	fru *Nina Lisse*	
		kl. 10–10^{50}	regning	fru *Nina Lisse*	
3 v	(nr. 15)	kl. 9– 9^{50}	regning	hr. *Arne Nyholm*	
		kl. 10–10^{50}	dansk	hr. *Arne Nyholm*	

			Lærer	Gæstelærer
4 u (nr. 6)	kl. 9– 9^{50}	dansk	hr. *Kurt Pedersen*	hr. *Find Henriksen*
	kl. 10–10^{50}	kristendoms-kundskab	hr. *F. Bryde Jensen*	frk. *Ellen Cederberg*
4 v (nr. 13)	kl. 9– 9^{50}	regning	hr. *John Garst*	fru *Ruth Svendsen*
	kl. 10–10^{50}	historie	fru *Lis Bald*	hr. *Harry Hammelboe*
4/5 u (nr. 1)	kl. 9– 9^{50}	dansk	hr. *Aage Hermansen*	frk. *Ellen Cederberg*
	kl. 10–10^{50}	biologi	hr. *Tage Modal*	fru *Ruth Svendsen*
5 u (nr. 16)	kl. 9– 9^{50}	regning	hr. *Harry Hammelboe*	fru *Lis Bald*
	kl. 10–10^{50}	geografi	hr. *Kurt Pedersen*	hr. *Hans Skovgaard*
6 au (nr. 5)	kl. 9– 9^{50}	historie	hr. *F. Bryde Jensen*	fru *Tove Staugaard*
	kl. 10–10^{50}	dansk	fru *Tove Staugaard*	fru *Anna Marie Koch*
7 A (nr. 11)	kl. 9– 9^{50}	dansk	hr. *Hans Skovgaard*	frk. *Agnes Hansen*
	kl. 10–10^{50}	naturlære	hr. *Find Henriksen*	hr. *John Garst*
7 au (nr. 7)	kl. 9– 9^{50}	orientering	hr. *Tage Modal*	fru *Anna Marie Koch*
	kl. 10–10^{50}	dansk	frk. *Agnes Hansen*	hr. *Aage Hermansen*

ONSDAG DEN 21. JUNI

Taleundervisning kl. 8^{30}–9.
(De børn, der skal møde, får besked).

Taleklasser

3 u (nr. 9)	kl. 9– 9^{50}	dansk	fru *Anna Marie Koch*	
	kl. 10–10^{50}	regning	fru *Anna Marie Koch*	

Svagthørende klasser

4 u (nr. 6)	kl. 9– 9^{50}	historie	hr. *Aage Hermansen*	hr. *Arne Nyholm*
	kl. 10–10^{50}	regning	hr. *Tage Modal*	hr. *F. Bryde Jensen*
4 v (nr. 13)	kl. 9– 9^{50}	kristendoms-kundskab	hr. *Tage Modal*	hr. *Poul Rasmussen*
	kl. 10–10^{50}	dansk	hr. *John Garst*	fru *Edith Thorsen*
4/5 u (nr. 1)	kl. 9– 9^{50}	regning	fru *Lis Bald*	fru *Edith Thorsen*
	kl. 10–10^{50}	geografi	hr. *Poul Rasmussen*	fru *Lizzie Mitchell*
5 u (nr. 16)	kl. 9– 9^{50}	biologi	hr. *Kurt Pedersen*	fru *Susanne Brincker*
	kl. 10–10^{50}	dansk	hr. *Harry Hammelboe*	hr. *Arne Nyholm*
6 au (nr. 5)	kl. 9– 9^{50}	regning	fru *Tove Staugaard*	frk. *Agnes Hansen*
	kl. 10–10^{50}	engelsk	hr. *Kurt Pedersen*	fru *Susanne Brincker*
7 A (nr. 11)	kl. 9– 9^{50}	regning	hr. *Find Henriksen*	hr. *F. Bryde Jensen*
	kl. 10–10^{50}	historie	hr. *Aage Hermansen*	fru *Tove Staugaard*
7 au (nr. 7)	kl. 9– 9^{50}	regning	hr. *Harry Hammelboe*	hr. *John Garst*
	kl. 10–10^{50}	engelsk	frk. *Agnes Hansen*	fru *Lis Bald*

Klokken 11,15 afslutning i gymnastiksalen. Vi håber, at mange forældre vil komme til stede.

Børnenes håndarbejder, sløjd og tegninger er begge besøgsdage fremlagt i gymnastiksalen.

Omflytningsdag torsdag den 22. juni.

Første feriedag fredag den 23. juni.

Det nye skoleår begynder mandag den 14. august 1967 kl. 9. Undervisningen slutter denne dag kl. 10^{40}.

København, den 21. marts 1967.

H. Chr. Rudolph.